

De perfins van Zwitserland VI

(Dick Scheper; uit: Perfinpost nr. 33, mei 1995)

Het product achter de perfin

Steeds meer thematische verzamelaars ontdekken de betekenis van firmaperforaties en verwerken deze in hun collecties. Het thema cacao of chocolade leent zich bijvoorbeeld uitstekend voor opname van enkele Zwitserse zegels of poststukken met perfins.

Zwitserse chocolade is wereldberoemd. Het zal daarom niet verbazen dat ook door enkele Zwitserse chocoladefabrikanten gebruik is gemaakt van postzegels met firmaperforatie.

Afbeelding 1 toont een briefkaart van de beroemde chocoladefabrieken van Lindt & Sprüngli in Bern en Zürich.



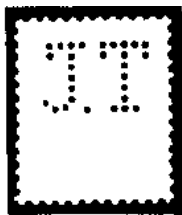
afbeelding 1

Volgens de vermelding op deze kaart bestaat de firma Lindt al sinds 1879.

Een andere Zwitserse chocoladefabrikant is de firma Tobler in Bern. Tussen 1905 en 1922 maakte deze firma gebruik van de perfin 'Tobler' (afb. 2).



afb. 2



afb. 3

Ook de poko 'JT' (afb. 3) is van deze firma en wel uit de periode 1920 tot 1926.

Johan J. Tobler (1830-1905) was Zwitser van geboorte. Hij studeerde voor banketbakker in Duitsland en Frankrijk (Parijs). In 1865 opende hij in Bern een banketbakkerij. In verband met de steeds groeiende vraag naar chocolade, bouwde hij in 1899 een chocoladefabriek. Deze is door zijn zonen keer op keer uitgebreid.

Een van deze zonen, Theodor, verzond de 'Toblerone'. Dit bekende Zwitserse chocolaatje met zijn pyramide-achtige vorm symboliseert de Zwitserse bergwereld.

Theodor had de fabriek in 1900 overgenomen en zocht naar nieuwe producten. Een van zijn medewerkers bracht uit Metz 'nougat' mee. Deze werd door Tobler met melkchocolade vermengd. Het resultaat leek op de in Italië bekende Torrone-chocolade. Door combinatie met de familienaam Tobler kwam de productnaam Toblerone tot stand.

Randverschijnselen

Naast postzegels zien we incidenteel ook briefkaarten met een firmaperforatie. Deze briefkaarten, mits voorzien van een afgebeelde frankeerwaarde, maakten eveneens deel uit van de postzegelkas van de betrokken firma. Door de perforatie werden zij 'beveiligd' tegen diefstal.

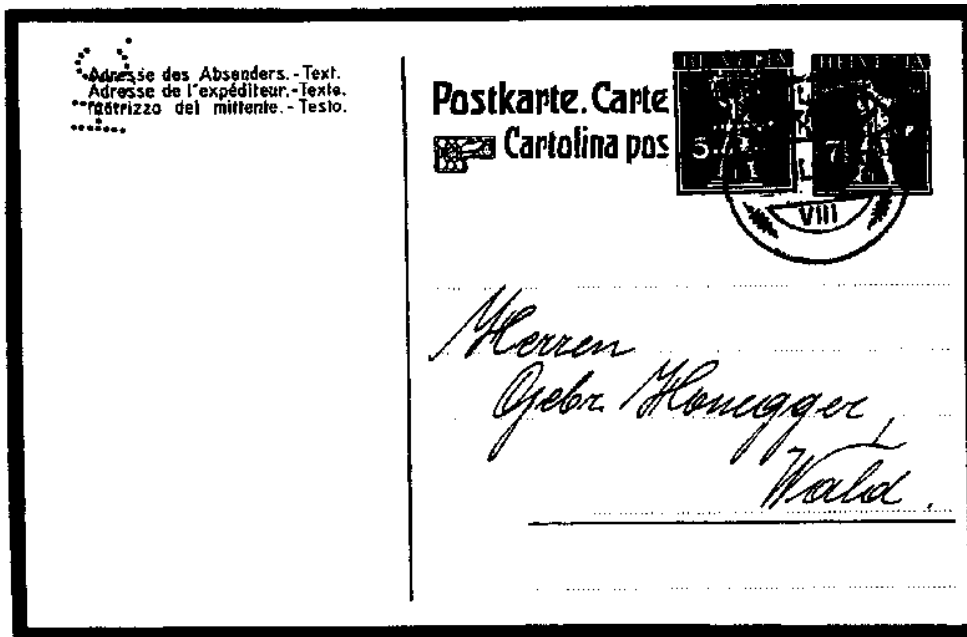
Uiteraard was het de bedoeling dat de afgebeelde frankeerwaarde werd geperforeerd. Anders kon deze afbeelding immers nog worden uitgeknipt en op privé-post gebruikt.

Op afbeelding 4 zien we een op de juiste wijze aangebrachte Oostenrijkse firmaperforatie (W98) van drukkerij Wilmer & Pick te Teplitz-Schonau (thans gelegen in Tsjechië).



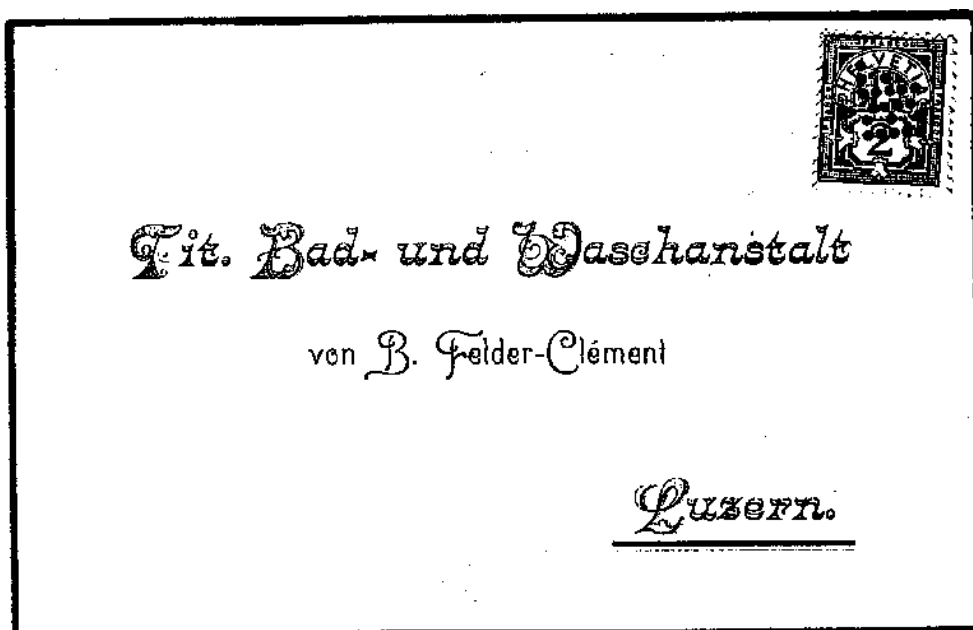
afbeelding 4

Afbeelding 5 toont een 'verkeerd' gebruik van de Zwitserse perfin H.C. van de firma Heer & Co te Thalwil. Een kwaadwillige werknemer kan hier volstaan met het afknippen van een klein hoekje van de kaart. Overigens draagt deze briefkaart ook nog een postzegel met perfin in verband met een tariefsverhoging per 1 januari 1921.



afbeelding 5

Afbeelding 6 toont een briefkaart 'met betaald antwoord'. Deze is door de betrokken wasserij voorzien van retourporto en (aan de achterzijde) bestemd voor vermelding van het adres waar de was kan worden opgehaald en afgeleverd.



afbeelding 6

De firmaperforatie BF is pas aangebracht nadat de postzegel op de briefkaart is geplakt. Een interessante samenloop van kaart- en zegelperforatie.

D. Scheper, Leidschendam